

(3 Hours)

[Total Marks : 100

N. B. : Answer the questions as per **instruction** given **below**.

1. Answer in not more than **two** sentences:— 20
 - (a) State any two causes of crime committed by women.
 - (b) Name any two theories of punishment.
 - (c) What is patrolling?
 - (d) What is the meaning of special homes?
 - (e) What do you mean by free will theory?
 - (f) Write sutherland's definition of white collar crime.
 - (g) Write any two causes of juvenile delinquency.
 - (h) What is probation?
 - (i) Name any two Schools of criminology.
 - (j) What is organised crime?

2. Write short notes on any **four** of the following:— 20
 - (a) Mc Naughten's Rule of Criminal Responsibility
 - (b) After care programme
 - (c) Neo-classical School
 - (d) Freud's Theory of criminal behaviour
 - (e) Probation
 - (f) White collar crime in medical profession.

3. Answer any **two** of the following:— 12
 - (a) A boy of 14 years was a co-accused in a murder case —
 - (i) Explain the procedure under which he can be tried.
 - (ii) Suggest the remedies for these kinds of cases.
 - (b) An accused was found guilty under S 304(b) of the IPC and was sentenced to rigorous imprisonment for 10 years. His behaviour in jail was good —
 - (i) Can he be released on probation? Give reasons.
 - (ii) Distinguish between parole and probation.
 - (c) Session court convicted a pregnant woman for committing offence of murder and awarded life imprisonment —
 - (i) Can she be released for delivery of her child? Give reasons.
 - (ii) Write any two problems of women prisoners in jail.

4. Attempt any **four**:— 48
 - (a) Write a detail note on the Sociological School of Criminology.
 - (b) Explain the following:—
 - (i) Prison reform in India
 - (ii) *Nullum crimen sine lege*
 - (c) Explain any two schools of criminology in detail.
 - (d) Discuss the argument for and against capital punishment.
 - (e) Explain the following:—
 - (i) Functions of police
 - (ii) Special procedure of Juvenile Justice Board.
 - (f) The aim of victimology as a science is to help the sufferers of crime. Explain.

Con. 8212-VB-5391-13.

2

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

सूचना : खालील सूचनांप्रमाणे प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

१. दोन ओळीत उत्तरे लिहा :-

२०

- (अ) स्त्रियांनी केलेल्या गुन्ह्यांची कोणतीही दोन कारणे सांगा.
- (ब) शिक्षेविषयक कोणत्याही दोन विचारप्रणालींची नावे लिहा.
- (क) गस्त घालणे म्हणजे काय?
- (ड) विशेष गृह म्हणजे काय?
- (इ) मुक्त इच्छा विचारप्रणाली म्हणजे काय?
- (फ) सदरलंडची व्हाइट कॉलर गुन्ह्याची व्याख्या लिहा.
- (ग) बाल गुन्हेगारीची कोणतीही दोन कारणे लिहा.
- (ह) परिक्षाकाल म्हणजे काय?
- (य) गुन्हेशास्त्राच्या कोणत्याही दोन विचारप्रणालींची नावे सांगा.
- (ज) संघटित गुन्हेगारी म्हणजे काय?

२. टिपा लिहा (कोणत्याही चार):-

२०

- (अ) मॅगनॉटनचा गुन्हेगारी जबाबदारीचा नियम
- (ब) नंतरच्या काळजीविषयीचा कार्यक्रम
- (क) नवीन-शास्त्रीय विचारप्रणाली
- (ड) फ्रेऊड्सची गुन्हेगारी वागणुकीची विचारप्रणाली
- (इ) परीक्षाकाल
- (फ) वैद्यकीय व्यवसायातील व्हाइट कॉलर गुन्हे.

३. कुठल्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:-

१२

- (अ) एक चौदा वर्षांचा मुलगा खुनाच्या गुन्ह्यात सहआरोपी होता.
 - (१) त्याचा खटला ज्या प्रक्रियेखाली चालविला जाईल ती प्रक्रिया स्पष्ट करा.
 - (२) अशा प्रकारच्या खटल्यांसाठी उपाय सूचवा.
- (ब) एक आरोपी भारतीय दंडविधान संहिता कलम ३०४ ब प्रमाणे दोषी आढळला आणि त्याला १० वर्षांची सश्रम कारावासाची शिक्षा दिली गेली. त्याची तुरुंगातील वर्तणूक चांगली होती.
 - (१) त्याला प्रोबेशनवर सोडता येईल का?
 - (२) पॅरोल आणि प्रोबेशनमधील फरक सांगा.
- (क) सत्र न्यायालयाने एका गरोदर महिलेला खुनाच्या गुन्ह्यासाठी दोषी ठरविले आणि जन्मठेपेची शिक्षा दिली.
 - (१) तिला प्रसुतीसाठी सोडण्यात येईल का? कारणे द्या.
 - (२) तुरुंगामधील महिला कैद्यांच्या कोणत्याही दोन समस्या लिहा.

४. कुठल्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा:-

४८

- (अ) गुन्हेशास्त्राच्या सामाजिक विचारप्रणालीवर विस्तृतपणे टिपणी करा.
- (ब) खालील गोष्टी स्पष्ट करा.
 - (१) भारतातील तुरुंग सुधारणा
 - (२) नल्लम क्रिमेन सिने लेगे
- (क) गुन्हेशास्त्राच्या कोणत्याही दोन विचारप्रणाली विस्तृतपणे स्पष्ट करा.
- (ड) मृत्युदंडाच्या शिक्षेच्या बाजूने आणि विरोधातील युक्तिवादाविषयक चर्चा करा.
- (इ) खालील गोष्टी स्पष्ट करा.
 - (१) पोलिसांची कार्ये
 - (२) बाल-न्याय मंडळाची विशेष कार्यपद्धती
- (फ) व्हिक्टिमॉलॉजीचा एक शास्त्र म्हणून उद्देश असा आहे की, भोगणाऱ्यांना मदत करणे- स्पष्ट करा.